

Bewertung Diplomarbeit Vojtech Zilka

Vojtech Zilka hat mir am Mittwoch den 25.5.2012 die Arbeit persönlich vorgestellt und zu meinen Fragen Stellung genommen. Anschliessend habe ich basierend auf diesem Gespräch und der mir vorliegender A3-Broschüre die Arbeit bewertet.

1) Erfüllt die Arbeit die Ziele der Vorgabe

Vojtech Zilka hat sich mit einer realen Projektaufgabe eine sehr anspruchsvolle Diplomaufgabe ausgesucht. Es handelt sich um einen öffentlich ausgeschriebenen Projektwettbewerb mit entsprechenden Rahmenbedingungen. Neben einem umfassenden und komplexen Raumprogramm waren auch die städtebaulichen Vorgaben sehr anspruchsvoll. Die grundlegende Schwierigkeit der Aufgabe sehe ich darin, ein relativ kleines Bauvolumen in einem städtebaulich heterogenen Kontext einzufügen. Dies gelingt Vojtech Zilka mit einem raffinierten städtebaulichen Ansatz. Die neue Bibliothek ist kein Gebäude im klassischen Sinne sondern wird Teil der Topografie. Der vorgelagerte Aussenraum wird abgesenkt und dient als Auftakt für das Gebäude. Das Bauvolumen seinerseits erhebt sich aus der flachen Parklandschaft und steigt gegen Osten an. Die senkrechte Ostfassade bildet mit den angrenzenden Baukörper einen klar definierten Strassenraum. Die auf das Glas gesetzte Lamellenstruktur verstärkt den Ausdruck eines unkonventionellen Bauwerkes und verweist auf den öffentlichen Charakter der Nutzung.

Auch in der innenräumlichen Konzeption ist die Arbeit sehr spannend. Die Grundrisse in den unteren Geschossen sind konventionell organisiert. Über dem Eingangsgeschoss entwickelt sich jedoch eine spannende Raumsequenz. Unter der mehrfach gewölbten Dachkonstruktion stapeln sich die Bibliotheksgeschosse bis zum höchsten Punkt. Es entsteht eine Art Bücherturm unter dem Glasdach.

Die anspruchsvolle Konstruktion des gewölbten Daches ist sehr gut durchdacht. Es gibt eine klare Trennung von Hülle, Sonnenschutz sowie der inneren Raumstruktur. Ohne eine polygonale Grundordnung können solch komplexe Formen nicht baulich nicht umgesetzt werden.

2) Bewertung des Inhalts und der formalen Seite der Arbeit

Die Darstellung der Gedankengänge und des Entwurfprozesses sind sehr gut veranschaulicht, die Pläne und Visualisierungen sauber dargestellt. Der Betrachter wird keine Mühe haben das komplizierte Gebäude zu verstehen. Vielleicht wäre der eine oder andere Schnitt noch informativer gewesen.

Die Visualisierungen wirken etwas technisch, sind aber auf Grund der anspruchsvollen Gebäudeform sicher nur mit sehr viel Aufwand zu erstellen. Der Auswahl der 3D-Blickpunkte ist mehr Beachtung zu schenken. So werden Schwachpunkte des Entwurfes in der einen oder anderen Visualisierung schnell sichtbar.

Die Arbeit ist sehr gut strukturiert. In einem ersten Teil werden Stadtraum und Aufgabenstellung sorgfältig analysiert. Es folgt ein Abriss über zeitgenössische und historische Bibliotheksbauten. Wobei sich der Verfasser auf Bilder beschränkt. Informativer wären exemplarische Grundrisse oder Schnittlösungen gewesen.

Speziell beeindruckt hat mich wie Vojtech Zilka das komplexe Raumprogramm mittels konzeptioneller Arbeitsweise einer gestalterischen Lösung zuführt (siehe Seite 19). Äussere und innere Beziehungskreise weisen schon weitgehend auf die spätere Grundrissorganisation hin.

3) Erfüllt die Arbeit die Anforderungen für die Erteilung eines akademischen Titels

Die Hochschulreife setzt verschiedene Fähigkeiten voraus. Komplexe Sachverhalte wie ein umfassendes Raumprogramm zu verstehen und daraus ein funktionierendes Gebäude zu planen ist gehören zum fundierten Fachwissen eines Architekten. Wir Architekten sind Fachexperten für dreidimensionale Gestaltungsfragen. Grundkenntnisse von Statik und Materialkunde sind erforderlich für eine disziplinübergreifende Zusammenarbeit und Koordination.

Die Arbeit von Wojtech Zilka erfüllt die oben genannten Kriterien vollumfänglich. In der Diskussion ist er sich den Schwachpunkten seiner Arbeit durchaus bewusst. Die eigene Arbeit reflektiv zu hinterfragen, ist meiner Ansicht nach elementar für eine gesamtheitliche Betrachtung und verantwortungsbewusstem Handeln. Diese Haltung ist wichtig um auch nach dem Abschluss des Studiums den eigenen Lernprozess voranzutreiben.

4) Äusserungen zur Verteidigung der Arbeit (Kritik und Replik)

Die Stärke des Entwurfes liegt primär auf der städtebaulichen Ebene. Die Organisation des Gebäudeinnern entspricht in einer kongruenten Fortsetzung der Entwurfsidee. Zu Kritik Anlass geben aus meiner Sicht das statische Konzept. Liegen die Träger oben und unten auf und überspannen so den gesamten Innenraum? Oder liegt eine Verschränkung der Brettschichtholzträger mit den Geschossebenen vor, wie es auf den Perspektiven und dem Schnitt ersichtlich ist. Ersteres würde die innenräumliche Staffelung klar akzentuieren. Zweiteres führt zu räumlich schwierigen Konstellationen.

Auch die Frage des Tageslichteinfalles wurde von Wojtech Zilka erkannt. Die stehenden Lamellen verschatten die Glashülle grundsätzlich recht gut. Bei einem flachen Sonnenstand von Westen dringt allerdings sehr viel Licht ungefiltert in das Gebäude, was bei einer Bibliothek aus mehreren Gründen unvorteilhaft ist.

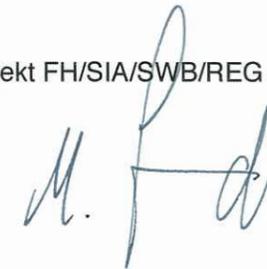
Die Kritiken betreffen lediglich einzelne Aspekte des Entwurfes und verdeutlichen wie komplex die Arbeitsweise eines Architekten heutzutage ist. Die konstruktiven und technischen Anforderungen engen den gestalterischen Spielraum zuweilen stark ein. Gerade deshalb ist es wichtig eine starke Entwurfsidee hartnäckig weiterzuentwickeln. Genau auf diesem Weg sehe ich die Arbeit von Wojtech Zilka.

5) Vorschlag für die Benotung

Als Resümee aus den oben genannten Bemerkungen würde ich der Arbeit eine Note zwischen 1 und 2 geben.

Zürich, 31.5.2012

Markus Jandl, dipl. Architekt FH/SIA/SWB/REG A

markus jandl_architekten
Räffelstrasse 11
8045 Zürich_Binz
Telefon 044 383 49 43
info@jandl-architekten.ch

Ohodnocení diplomové práce Vojtěcha Žilky

Vojtěch Žilka mi ve středu 25.5.2012 práci osobně představil a zaujal stanovisko k mým otázkám. V návaznosti na to jsem na základě tohoto rozhovoru a mně předložené brožury formátu A3 provedl ohodnocení práce.

1) Splňuje-li práce cíle zadání

Vojtěch Žilka si na základě reálného projektového cíle vybral velmi náročný diplomový úkol. Jedná se o veřejné výběrové řízení ohledně projektové soutěže s odpovídajícími rámcovými podmínkami. Kromě rozsáhlého a kompletního stavebního programu byla i urbanistická zadání velmi náročná. Základní obtížnost úkolu vidím v začlenění relativně malého stavebního objemu do urbanisticky heterogenního kontextu. To se Vojtěchu Žilkovi daří díky rafinovanému urbanistickému přístupu. Nová knihovna není pouze budova v klasickém smyslu slova, nýbrž se stává částí topografie. Předsunutý vnější prostor je zapuštěn a slouží jako vstup do budovy. Stavební objem se po své linii zvedá z plochého parkového areálu a stoupá směrem na východ. Kolmá východní fasáda tvoří se sousedním stavebním tělesem jasné definovaný prostor ulice.

Na sklo posazená lamelová struktura zesiluje výraz nekonvenční stavby a poukazuje na veřejný charakter užívání.

Rovněž ve vnitřně prostorové koncepci je práce velmi vzrušující. Půdorysy ve spodních podlažích jsou organizovány konvenčně. Nad vstupním přízemím se ovšem rozvíjí vzrušující prostorová myšlenka. Pod několikrát vyklenutou střešní konstrukcí se hromadí jedno podlaží knihovny na druhé až do nejvyššího bodu. Vzniká tak obdoba věže postavené z knih pod skleněnou střechou.

Náročná konstrukce klenuté střechy je velmi dobře promyšlena. Existuje jasné oddělení od pláště, ochrany před sluncem, jakož i vnitřní prostorové struktury. Bez polygonálního základního pořádku nelze natolik komplikované tvary stavebně zrealizovat.

2. Ocenění obsahu a formální stránky práce

Podání myšlenkového pochodu a návrhového procesu je velmi dobře znázorněno, plány a vizualizace jsou čistě provedeny. Pozorovatel nebude mít žádnou námahu komplikované budově porozumět. Možná, že ten či onen krok by mohl být ještě informativnější.

Vizualizace působí poněkud technicky, jsou však na základě náročného tvaru budovy bezpečně spojeny s velkou dávkou námahy. Výběru 3D pohledů je nutno věnovat více pozornosti. Tím se rychle ozřejmí slabé stránky návrhu v té které vizualizaci.

Práce se opírá o velmi dobrou strukturu. V první části je pečlivě analyzován městský prostor a vytýčené úkoly. Následuje nástin současných a historických staveb knihoven. Přitom se autor omezuje na obrazový materiál.

Informativnější by byly příklady půdorysů nebo řešení řezů.

Speciální dojem na mne učinilo, jak Vojtěch Žilka vyřešil komplikovaný stavební program pomocí koncepční pracovní metody ztvárňující řešení (viz

str. 19). Vnější a vnitřní vztahové okruhy dalekosáhle odkazují na pozdější organizaci půdorysu.

3) Naplňuje-li práce požadavky na udělení akademického titulu

Připravenost na vysokoškolské studium předpokládá různé dovednosti. Chápat komplikované skutečnosti jako obsáhlý stavební program a naplánovat na tomto základě funkční budovu patří k fundovanému odbornému povědomí architekta. My architekti jsme odborní specialisté na trojrozměrné otázky ztvárnění. Základní vědomosti o staticce a nauce o stavebních hmotách jsou podstatné pro spolupráci přesahující jednotlivé obory a koordinaci. Práce Vojtěcha Žilky splňuje výše uvedená kritéria v plném rozsahu. V diskusi je si naprosto vědom slabých stránek své práce. Reflexní sebezpytování vlastní práce je dle mého názoru elementární pro celkové pozorování a vědomě odpovědné jednání. Tento postoj je důležitý, aby i po ukončení studia pokračoval vlastní proces učení se.

4) Vyjádření k obhajobě práce (kritika a replika)

Síla návrhu spočívá primárně na urbanistické úrovni. Organizace interiéru budovy shodně odpovídá pokračování myšlenky v návrhu. Podnět ke kritice zadává z mého pohledu statická koncepce. Jsou nosníky uloženy nahoře a dole a překlenují tak celkový vnitřní prostor? Anebo je zde dáno kolmé spojení dřevěných nosníků pro lamelovou vrstvu podlažních úrovní, jak to vyplývá z perspektiv a řezu. První skutečnost by jasně zdůrazňovala vnitřní prostorovou rozestavenost. Druhá by vedla k prostorově komplikovaným konstelacím. Vojtěch Žilka rovněž docenil otázku průniku denního světla. Svislé lamely zastiňují skleněný obal v zásadě velmi dobře. Stojí-li na západě slunce nízko nad obzorem, proniká tak dostatek nefiltrovaného světla do budovy, což u knihovny není z mnoha důvodů zrovna výhodné.

Kritiky se týkají jednotlivých hledisek návrhu a zvýrazňují, jak komplexní je dnes pracovní postup architekta. Konstruktivní a technické požadavky mezitím silně zužují volné pole možností ztvárnění. Právě z tohoto důvodu je důležité neústupně a i nadále rozvíjet silnou myšlenku nastíněnou v návrhu. Vidím, že přesně touto cestou se ubírá práce Vojtěcha Žilky.

5) Návrh na oznámkování

Jako výraz shrnutí výše uvedených poznámek bych práci udělil známku mezi 1 a 2.

Curych, 31.5.2012

Markus Jandl, dipl. Architekt FH/SIA/SWB/REG A
Vlastnoruční nečitelný podpis

Otisk hranatého razítka: **markus jandl-architekti**
Raffelstrasse 11
8045 Curych_Binz
Tel. 044 383 49 43
info@jandl-architekten.ch

Osvědčuji, s odvoláním na svůj slib jako soudní tlumočník
německého jazyka, jmenovaný dekretem č. 2210/92 ze 14. 9. 1992
ministerstva spravedlnosti ČR, že tento překlad v jazyce *česky*
doslova souhlasí s připojenou listinou, sepsanou v jazyce *německy*,
Překlad je zapsán v seznamu úkonů pod. č. *431/12*

Ich bestätige hiermit, unter Berufung auf meinen Eid als gerichtlich be-
eideter Dolmetscher der deutschen Sprache, ernannt durch das Dekret
Nr. 2210/92 vom 14. 9. 1992 des Justizministeriums der Tschechischen
Republik, dass diese Übersetzung in *tschechisch* Sprache mit dem
beigefügten Dokument in *deutsch* Sprache wörtlich übereinstimmt.
Die Übersetzerleistung ist im Verzeichnis unter der Ordnungsnummer
431/12 eingetragen.

V Praze dne *6. 6. 2012* Prag, den *6. 6. 2012*

Dr. Milan GAJDULA

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

